

Koreň

Premeny koreňa

Časť rastliny, ktorá spravidla rastie pod zemou, sa nazýva **koreň**.

Koreň vstrebáva vodu a živiny (napríklad draslík, fosfor, dusík), ktoré sa nachádzajú v pôde.

Koreň tiež upevňuje rastlinu v pôde.

Pomocou koreňov sa môžu niektoré rastliny aj rozmnožovať a často je koreň aj zásobárňou látok.

Nikdy nenesie listy.

2

4

Premenu orgánu rastliny, ktorú sprevádza zmena tvaru orgánu a jeho prispôsobenie sa na vykonávanie rôznych iných funkcií, nazývame **metamorfóza**.

Poznáme dva typy metamorfovaných orgánov:

- **analogické orgány** – majú rôzny pôvod (napríklad stonka, list), ale nadobudli rovnaký, alebo podobný tvar, pretože vykonávajú takú istú, alebo podobnú funkciu (napríklad trne –stonkové, listové alebo pokožkové)

- **homologické orgány** – majú rovnaký pôvod, avšak vykonávaním rozličnej funkcie nadobudli rôznu vnútornú stavbu aj rôzny vonkajší tvar, ktorým sa prispôbobi vykonávanej funkcii (napríklad metamorfózy stonky – podzemok, hľuza, cibuľa, poplaz, úponok).

5

Tento materiál bol vytvorený vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja, v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. Aktualizované vydanie bolo podporené z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, v rámci programu cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko – Česko 2021-2027, priorita Vzdelávanie.

Korene, ktoré zhrubli a prevzali zásobnú funkciu, nazývame **koreňové hľuzy**.

Zhrubnutie môže nastať v rôznych častiach koreňa.

Plnia tiež prezimovacia a rozmnožovacia funkciu.

Môžeme ich nájsť u jednoklíčnolistých aj dvojklíčnolistých rastlín.

Napríklad ďalej, sladké zemiaky, tučnolist.

Montessori definičný materiál

Koreň – Premeny koreňa

II. aktualizované vydanie

Spracovala: *Martina Gymerová*

Odborní garanti: *Lubica Maďarová, Kateřina Rezková, Zuzana Kostřicová, Barbora Bräuerová*

Obrázky: *Mária Veselovská*

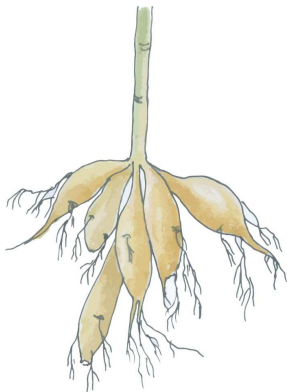
Vydalo občianske združenie PERSONA

Vrančovičova 29, Bratislava, <http://ozpersona.sk/>

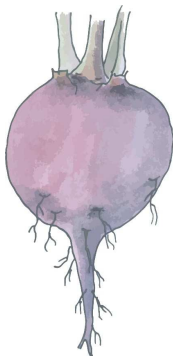
Viac inšpirácií a materiálov nájdete na

<http://montessoripedia.org/>

6

8

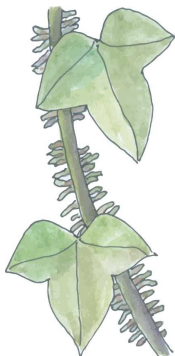
Prídavný vzdušný koreň bez vyživovacej funkcie, ktorý slúži stonke na prichytenie, sa nazýva **úponkový** alebo **prilievavý koreň**.

Prilievavé korene sú krátke, početné, rastú horizontálne a vylučujú sliz, ktorý rozpúšťa a leptá povrch objektov, na ktorý sa korene prichytia.

Niekedy sa nazývajú aj koreňové úponky.

Napríklad brečtan.

17

16

Ak sa na tvorbe koreňovej hľuzy zúčastňuje aj časť stonky, nazývame ju **bulva**.

Tento typ premeny koreňa nájdeť iba u dvojkličnolistových rastlín.

Napríklad repa, zeler, reďkovka.

9

14

Koreň, ktorý vzniká často na neobvyklom mieste a plní nejakú významnú funkciu, sa nazýva **prídavný (adventívny) koreň**.

Môže sa vytvoriť na stonke alebo listoch, často po poškodení rastliny.

11

10

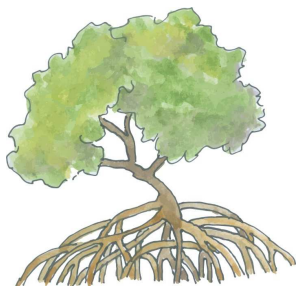
Prídavný koreň, ktorý vyrastá z hociktorého miesta nadzemnej stonky a umožňuje príjem vzdušnej vlhkosti, nazývame **vzdušný koreň**.

Ak vzdušné korene obsahujú chloroplasty, plnia aj vyživovaciu funkciu.

Vzdušné korene vytvárajú tropické a subtropické rastliny.

Napríklad orchidea, monstera.

15

12

Prídavný koreň, ktorý sa vyvinie na dolnom konci stonky a rastie nadol do zeme, nazývame **oporný** alebo **barlovitý koreň**.

Má opornú funkciu, ukotvuje rastlinu v pôde.

Barlovité korene vytvárajú rastliny rastúce na sypkých a bahnitých pôdach.

Napríklad kukurica, mangrovník.

13